

W A S E I M K E R S B O N D

HET WAASSE BIEKE

Driemaandelijke imkersinfo

33ste jaargang nr 154 jan.febr.mrt.2013

België—Belgique
P802138
P.B.
9100 St.Niklaas
BC 30932

1913—2013 Honderd Jaar Bijenhoudersbond in het Land van Waas

VOOR en DOOR
MILIEUBEWUSTE BIJENHOUDERS
IN HET LAND VAN WAAS

Website WIB <http://www.waseimkersbond.be>

E-mailadres voor HWB (secretariaat) : secretariaat.wib@hotmail.com

Deze imkerinfo "Het Waasse Bieke" (HWB) is het contact- en informatieblad van de Wase Imkersbond (WIB) Deze imkerinfo verschijnt vier maal per jaar telkens op 70 exemplaren.

OVERNAME Publ. HWB:

Alle in deze imkerinfo gepubliceerde artikelen, meningen en inzichten blijven onder de verantwoordelijkheid van de respectievelijke auteur. Overname van artikelen en afbeeldingen zijn toegelaten mits mededeling aan de redactie van HWB en bij publicatie is bronvermelding noodzakelijk.

UITGEZONDERD: De tekeningen met tekst "t korfje". Hiervoor is de toelating van de tekenaar vereist. (adres Redactie)

Redactieadres HWB

Paul Van Steirteghem, Bookmolenstraat 19, 9111 Belsele
E-mail: admin@waseimkersbond.be tel.03.772 37 16

vu HWB:

Jos. S. Beyers Rubenslei 1 bus 15 2018 Antwerpen
E-mail: domus.apis@skynet.be tel. 03 775 57 34

Secretariaat WIB:

Gilles Coolen, Lindenstraat 30,B-2070 Zwijndrecht
E-mail: secretariaat.wib@hotmail.com tel03 252.58.54

Rekeningnummer WIB: BE41 0680 3531 6010 BIC: GKCCBEBB

Betalingen aan de WIB of aan HWB via een buitenlandse rekening of financiële instelling kan extra onkosten meebrengen. Deze onkosten worden geweigerd door de WIB en HWB en zijn ten laste van diegene die de betaling doet

Informatiecentrum Bijenteelt Kon. V.I.B.

Informatiecentrum voor de bijenteelt van de K.V.I.B., Krijgsbaan 281-S35 B-9000Gent. Voor alle informatie Bijenteelt en aanverwante onderwerpen

 09/264 49 25

Werken mee aan dit HWB:

Jos Beyers, Fons Wuytack, Paul Van Steirteghem,
Chris De Jongh, Geert Smet, Coolen Gilles, Ingrid Schevernels, Maes Hugo

De Voorzitter zegt:

Vooreerst aan allen, WIB-leden en WIB-sympathisanten, een gezegend en gezond 2013. Mijn wensen voor sterke volken en een rijke honingooft. Weinig last van de varroa en andere aanverwanten onhebbelijkheden. Weinig of matig verlies van winterbijen. Kortweg, het gaat jullie en de bijen goed in 2013.

Waarde Wase Imkersbondleden en Vrienden,

De start naar ons Jubeljaar « Honderd Jaar Bijenhouders bond in het Land van Waas » is hier en met dit 154ste Het Waasse Bieke gegeven. Of het voorbije jaar goed of slechts was gaan we hier niet bespreken. Maar kijken vol verwachting vooruit naar de komende activiteiten van onze vereniging. De voorbereiding er naar is al een tijdje terug begonnen. Blijft nu nog de verwezenlijking van de verschillende evenementen. Neem maar eens een kijk in onze Jaarlijkse Kalender. In februari hebben we alvast en traditionele Lente Bijeenkomst. In maart naast de tweede donderdag rendez-vous ook nog de Tweedehands Markt voor nog goed bruikbare bijenmaterialen (meldt je in tijd aan bij de Marktmeester, Marc N., indien je iets te verkopen hebt). Meer over die markt vinden jullie wel in dit HWB. Vergeet ook niet op tijd in te schrijven en te betalen voor onze Viering op het Stadhuis Sint-Niklaas met als kers op de taart, onze feestmaaltijd op het Kasteel Walburg. (Leest hier meer over in dit HWB). Blijft nog te vermelden dat na de bestuursverkiezing tijdens de Herfstbijeenkomst er geen herschikking is gekomen in het bestuur. Iedereen blijft zijn taak naar best vermogen vervullen tot heil en glorie van onze Honderdjarige Bond.

Met de hoop jullie ALLEN te mogen begroeten op de komende feestelijkheden en de gewone onderonsjes met voordracht sluit ik met een bijenvriendelijke groet en vergeet het niet :

« Zonder Bijen Gaat Het Niet ».

Zeg maar Jos tegen de voorzitter.

ALLEMAAL BEESTJES

Imkers zijn als geen ander gebonden aan de natuur. Ze weten van bijen bijna alles, hoe ze leven, nectar verzamelen, hoe ze hun nest bouwen, waarom ze propolis verzamelen, hoe ze zich verdedigen tegen vijanden, en na een leven lang hard werken ten slotte sterven na een zestal weken. Heel hun leven is er op gericht om het leven door te geven aan hun nageslacht. Buiten hen zijn er nog heel wat insecten waar we weinig van weten.

Zo wandelde ik begin September door mijn tuin, en kwam plots voor een pracht van een net te staan van een kruisspin, waarin zich in het midden een prachtig exemplaar bevond. Ze was wel een vingertop groot en hing met haar achterpootjes omhoog te wachten. Plots vloog er een vliegend insect, vlieg of een mug of wel een bij in haar net, razend snel spurte ze in de richting van waar ze plots gestoord werd. Ze nam ze in een dodelijke greep vast, om ze nadien te omwentelen met haar spinrag, daarna nam zij ze mee naar het midden van haar net om ze rustig uit te zuigen en ze later uit haar net te schudden.

Ik had toevallig de gelegenheid om zo een net te zien bouwen. Ze spande om te beginnen, bij een windstoot, van een top van een plant naar een andere plant een hoofd draad in horizontale richting, waarna ze verschillende diagonalen begint te spannen. Eens dit klaar begint ze in het midden rondjes te maken en telkens ze een van de diagonalen passeert bevestigt ze met haar linker pootje daaraan vast. Zo maakt ze een net met wel 50 rondjes of een doormeter van een halve meter. Bij ieder windstootje hangt ze onverstoort te zwaaien. Bij de eerste koude verdwijnt ze weer spoorloos zo als ze gekomen was. Hoe wonder is de natuur waar wij nog zo weinig van weten. Fons

WOORDJE VAN DE SECRETARIS

Beste leden, het einde van het jaar komt in zicht, en het is bang afwachten hoe onze bijen zich gedurende de winter zich zullen houden. Ik heb er alle hoop op dat ze deze winter goed zullen doorkomen, zorgen dat ze voldoende eten hebben en beschut staan tegen allerlei winterse ongemakken. Zorgen dat ze niet gestoord worden door muizen of vogels die graag ook een vet snoepje lusten. Een bijenhal is makkelijk af te sluiten maar wanneer ze zo gewoon te velde staan, is dat iets moeilijker. Ik heb deze kasten ingepakt met een isolatieplaat rondom, met daar bovenop een aluminium golfplaat die de kast tegen de regen afschermt. De dekplank is voorzien met een dik isolatiedeken om de temperatuur in de kast te behouden. Met die isolatie rondom de kast heb ik als gevolg dat ik een droge kast behoud, dat temperatuursverhoging door rechtstreeks zonneschijn op de kast in de winter ook geen invloed heeft. De bijen zullen in het voorjaar pas buitenkomen wanneer de omgevingstemperatuur dat toelaat. Ook voor in vol seizoen zal die isolatie behouden blijven, dus met een goed geïsoleerd huis zullen de bijen hun verwarming of airco goed op punt kunnen houden. Minder verbruik van (brand)-grondstoffen. Op zich geen probleem, enkel hopen dat ziekten en ander gemeen gedierte geen catastrofe veroorzaakt. Tijden van vroeger toen de beesten nog spraken en dat de bijen daar geen of weinig last van hadden is voorbij. Het is zoals ik mijn artikel begon, “Bang afwachten” want stilaan komen we tot de conclusie dat hoe meer de imker tracht zijn bijen te verwennen, vertroetelen en beschermen om komend seizoen goed te kunnen starten, hij met de neus op de feiten wordt gedrukt, dit heeft de imker persoonlijk niet meer in de hand, wat nu gebeurt met onze bijen en wat mogelijks ons nog te wachten staat met de kastkever is niet te overzien. Er zal nog heel wat jaren over geschreven worden, onderzoek nodig zijn, en dit grensoverschrijdend, en dat zal ons nog handenvol geld kosten. Een mens is flexibel, heeft vele ziekten en plagen de wereld uitgeholpen, een toeval of een uitvinding, ons technisch vernuft heeft ons gebracht tot wat we nu zijn. Inventief, creatief en ook dromen, brengen ons uiteindelijk wel bij ons doel, de vraag zal zijn wanneer, en hopelijk niet te laat.

Voor ik het vergeet, een prettig eindejaar, en een succesvol 2013.

Groetjes de secretaris

HOMMELS EN PESTICIDEN

Niet alleen bijen maar ook hommels hebben veel last van lage doses pesticiden, afkomstig uit de landbouw. Dat blijkt uit een veldonderzoek door Britse wetenschappers.

Een Brits veldonderzoek biedt nieuwe aanwijzingen dat hommels te lijden hebben van lage doses pesticiden. Het onderzoek is online gepubliceerd in Nature . Na een studie in Science , afgelopen voorjaar, is dit de tweede studie in een toptijdschrift naar de effecten van bestrijdingsmiddelen op hommels. Imkers in Nederland, en elders in Europa en de VS, kampen al meer dan tien jaar met wintersterfte van bijen.

Er komen steeds meer bijenziektes voor (mijten, parasieten, virussen), maar dat kan de sterfte niet volledig verklaren.

Pesticiden, een tekort aan bloeiende planten en gebrek aan kennis bij imkers worden ook als mogelijke oorzaken genoemd.

Er is veel minder onderzoek naar hommelssterfte dan naar bijensterfte, maar verwacht wordt dat hommels en andere bestuivende insecten deels met dezelfde problemen kampen.

In het nieuwe onderzoek in Nature staat een bestrijdingsmiddel centraal genaamd imidacloprid, dat in de akkerbouw populair is en vaak met bijensterfte in verband wordt gebracht. Daarnaast ging het om een ander veel gebruikt bestrijdingsmiddel, lambda-cyhalothrin.

Biologen van de Royal Holloway University of London laten zien dat beide pesticiden verschillende nadelige effecten hebben op wilde hommelskolonies.

Tijdens de duur van het experiment (vier weken in de lente) stierven twee van de tien hommelskolonies die aan een combinatie van beide bestrijdingsmiddelen werden blootgesteld. Ook beide pesticiden apart brachten schade toe.

Onze studie is om twee redenen vernieuwend', zegt de bioloog Richard Gill die de studie coördineerde. 'Er wordt weinig rekening gehouden met combinaties van pesticiden bij de toelating ervan, terwijl insecten wel aan meerdere bestrijdingsmiddelen blootstaan. Ten tweede leggen we een verband tussen afwijkend gedrag van de individuele hommels en het sterven van de kolonie.'

HOMMELS EN PESTICIDEN(VERVOLG)

Hommels die in een veld met imidacloprid foerageerden, verzamelden minder stuifmeel en deden langer over het voedsel zoeken. Ook kwamen er minder hommels terug naar het nest en produceerden de hommels minder broed (larven).

Gill: 'Als er minder voedsel binnenkomt, is dat slecht voor het broed. Dat kan het mechanisme zijn waardoor de kolonie ten onder gaat.'

Overleven

In tegenstelling tot bijenkolonies overleven hommelnesten nooit de winter. Alleen de koninginnen blijven in leven. Hoe de pesticiden het overleven van de hommelsoningin beïnvloeden, is hier niet onderzocht. In de eerdere studie in Science bleek wel dat kolonies met imidacloprid minder koninginnen voortbrachten.

'Er is meer aandacht nodig voor hommels en andere bestuivende insecten, zoals wilde bijen', reageert de Wageningse bijenonderzoeker Tjeerd Blacquièrre. Dat staat ook in de nieuwe conceptrichtlijnen voor toelating van pesticiden van de Europese voedselautoriteit EFSA, vertelt hij. 'En ook met chronische blootstelling aan pesticiden moet meer rekening gehouden worden.'

Blacquièrre wijst verder op een Britse publicatie van James Creswell, die begin deze maand verscheen in Zoölogie . Daaruit bleek ook al dat hommels gevoeliger zijn voor imidacloprid dan honingbijen. 'Ik vind dat die publicatie eigenlijk meer toevoegt dan deze Nature -studie.'

Creswell onderzocht verschillende concentraties imidacloprid; dat deed Gill niet. Blacquièrre: 'De concentraties imidacloprid die Gill gebruikt worden wel in het veld gevonden, maar zijn aan de hoge kant.' Lambda-cyhalothrin mag in Nederland bovendien niet op bloeiende gewassen gebruikt worden, juist omdat dat bijen schaadt. Richard Gill zegt dat dat in het Verenigd Koninkrijk wel gebeurt.

Extracten uit Fora van Science, Nature, Tjeerd Blacquièrre e.a.

MAURICE MAETERLINCK

2012: Naschrift 150 jaar na de geboorte van Maurice Maeterlinck.

Literair geïnteresseerde imkers weten dat het dit jaar 150 jaar geleden is dat Maurice Maeterlinck geboren werd. Aan te stippen is dat prof. Ch. Angelet, eminent Maeterlinckkenner denkt dat hij zijn nobelprijs eerder te danken heeft aan 'La vie des abeilles' dan aan 'l'Oiseau bleu'. Ik wou wel eens tot in de puntjes weten vanwaar die interesse voor de bijen van Maeterlinck kwam.

Maeterlinck is verketterd in Vlaanderen, vergeten in Wallonië en wereldberoemd in Frankrijk. Hoe kwam een Gentse bourgeois er toe zich te interesseren voor de bijen.

La vie des abeilles is geen wetenschappelijk werk maar een poëtisch-filosofische meditatie over de natuurlijke mechanismen van een bijenpopulatie en wat de maatschappij er van kan leren. De schrijver heeft wel een bibliografie aangelegd die teruggaat van Aristoteles en Vergilius tot Langstroth en Dzierzon; hij is dus niet over één nacht ijs gegaan.

De kiemen van zijn praktische interesse zijn vermoedelijk gelegd op het buitenverblijf van zijn vader te Oostakker. Die deed daar aan botanische veredelingsexperimenten o.a. in de fruitteelt. De bij was daarbij zeer nuttig. Zeeuwse tuinmannen die op het landgoed tewerkgesteld waren leerden hem de geheimen van het imkeren.

Tussen 1881 en 1897, terwijl hij in Gent woont, komt hij vaak in Esneux. Esneux was in die tijd al de ontmoetingsplek van vele schrijvers, maar ook een actief centrum van de bijenteelt.

MAURICE MAETERLINCK (VERVOLG)

Hij heeft zich met een twaalftal bijentelers verenigd om gedurende meerdere jaren de bijen te observeren. Over die tijd zegt hij later: "Que d'idées j'ai puisées dans cet endroit visité par les dieux immortels. Esneux is zijn geëerde bezoeker niet vergeten. Op 6 mei 1974, 25 jaar na zijn dood, werd een kunstwerk geplaatst gemaakt door de Mechelaar Jean-Paul Laenen op het universitair domein Sart-Tilman tegenover de vallei van de Ourthe. (in de vorm van een honingraat)

En dan komt een volgende stap in ons bijenverhaal. Omwille van Georgette Leblanc, met wie hij in 1897 in Frankrijk was gaan wonen, kocht hij een buitenverblijf te Gruchet Saint Simeon (Normandië). Toen hij tussen de dubbele beglazing een zwerm bijen ontdekte liet hij onmiddellijk een observatiekast plaatsen. Dat kleine glazen huisje had een deurtje dat via een bruggetje uitliep op het gat onderaan het raam. Dat is de rechtstreekse aanleiding tot het schrijven van 'La vie des abeilles'.

De bijen zouden hem niet loslaten want vanaf 1911 tot 1930 woonde hij met zijn vrouw Renée Dahon te Nice in de "villa des abeilles"

101 jaar na de toekenning van de nobelprijs voor literatuur (de enige Belgische!) en 150 jaar na zijn geboorte mocht dit toch wel eens onder de aandacht gebracht worden van de imkers.

(Bibliolife, Old books deserve a new life, heeft de verdienste een nieuwe uitgave op de markt te brengen van La vie: zie www.bibliolife.com)

H. Maes

JAARKALENDER WASE IMKERSBOND 2013

Maand	Dag	Detail	Locatie/info	spreker
januari		GEEN Ledenvergadering		
januari	zondag 13	start vervolgcursus	Hof ter Saksen	
februari	donderdag 14	Lentevergadering <i>Oud nieuws of niets nieuws onder de zon? Weetjes uit boeken van voor de oorlog.</i>	Huize Steenstraete	Geert Smet en Willy Devriese
maart	zondag 10	Plantenruil.	Poeke	
maart	zondag 24 van 14:00 tot 18:00 uur	tweedehandsmarkt, inhuldiging permanente tentoonstelling	Hof ter Saksen	M. Nicque W Devriese
april	zaterdag 20	viering 100 jaar Academische zitting Zie programma in Bieke	stadhuis Sint-Niklaas	
mei	donderdag 9 tot 12	Aardbeifeesten	Melsele	
mei	donderdag 16	<i>Opgelet 3de donderdag Culinaire toepassingen van honing. "Van</i>	Huize Steenstraete	Willy Devriese

maand	datum	opmerking	locatie	naam
Mei	Zondag 19	<i>Culinaire toepassingen van honing. "Van praktisch tot lekker"</i>	Markt Sint-Niklaas	Deviëse
juni	donderdag 13 zat.23 – zon. 24 juni	Lentemarkt Sint-Niklaas Een reis door Namibië 500 jaar donderdagse markt in Sint-Niklaas	Huize Steenstraete Grote Markt	Jenny Spae
juli		GEEN Ledenvergadering		
augustus		GEEN Ledenvergadering		
september	zondag 15	"oude ambachten" korfvlechten- en kaarsen maken "initiatie"	Hof ter Saksen	
oktober	donderdag 10	herfstvergadering	Huize Steenstraete	
november	donderdag 14	Honing proeven en keuren.	Huize Steenstraete	
december	1 ^{ste} donderdag 5	Ambrosiusvergadering	Huize Steenstraete	

DE VERSCHRALING VAN DE BIJENWEIDE

In Aalter hield de KonVIB in samenwerking met de lokale imkersbonden en de provincie West-Vlaanderen een symposium rond de verschraling van de bijenweide en de problematiek van het kappen van exoten. De jongste jaren worden imkers zoals wij geconfronteerd met steeds meer eentonige teelten (o.a. maïs), het kappen van bomen (o.a. acacia, zilverlinde, paardenkastanje, ...) en het verwijderen van 'groen' voor bebouwing (industrie of bewoning). Daarbovenop kwam de zogenaamde 'zwarte lijst' die het Ministerie van Landbouw hanteerde. Hierop staan nog steeds een aantal zeer waardevolle planten (o.a. reuze balsemien) voor onze bijen. Meer specifiek rond dit thema : het bestrijden van deze plant door ze drie keer de snoeien per jaar (met bosmaaier) en een keer met pesticiden te lijf te gaan in september is weggesmeten geld. Naar mijn bescheiden mening is alle natuur nadien vernietigd en zal het jaren duren vooraleer, jawel, diezelfde balsemienplant er opnieuw komt op groeien. Ondertussen is er geld weg dat kan gebruikt worden voor zaaigoed dat eveneens goed is voor de insecten. Het komt hierop neer. Per bijenkast is er ongeveer 25 à 40 kg stuifmeel nodig per seizoen. Professor Jacobs heeft zo diverse berekeningen jarenlang getest. Geen microgrammetjes zoals aan de pootjes van onze bijen hangt, maar kilootjes !! Om dit te verzamelen moeten ze 10 miljoen bloemen bezoeken !! En dan spreek ik niet dat wij imkers bij wijze van spreken met verschillende kasten op elkaars schoot zitten. In een waaier van 3 km zullen we nog steeds verschillende bijenkasten vinden, maar vinden onze bijen nog voldoende stuifmeel?. Wist u bijvoorbeeld dat de braam, de framboos en de witte klaver de enige stuifmeelpollen voortbrengen die alle 7 aminozuren in zich dragen die onze bijen nodig hebben.

DE VERSCHRALING VAN DE BIJENWEIDE (VERVOLG)

Waar zien we deze planten nog volop staan. Vooral najaar bloeiers zijn de jongste jaren (o.a. door klimaatwijzigingen stopt het seizoen vroeger) verdwenen. Omdat dit stuifmeel cruciaal is voor het overleven van onze bijen, - winterbijtjes moeten immers 6 maanden leven in plaats van de gebruikelijke 6 weken. Bij een tekort aan stuifmeel krimpt de levensduur tot 4 maand. Hierdoor dat we soms rond november heel wat kasten moeten 'opkuisen'. Van maïs is gekend dat hij zeer zwak stuifmeel levert en laat dat nu net de planten zijn die overvloedig in ons Land van Waas groeien en bloeien. Een nieuw bermbeheer waarbij de boeren instaan voor het inzaaien van de randen van de akkers en de grote grasmaaiers met hun slurfen niet alle zaai-goed wegzuigen voor het volgende jaar is noodzakelijk, maar hier kunnen we nog lang op wachten. Imkers sla de handen in elkaar. Ga in uw gemeente op overlevingstocht. Elke plant die de gemeente zou moeten aanplanten zou alvast voldoende stuifmeel voor onze insecten moeten opleveren. Een noodzaak ! Eiken mogen geplant worden, maar laat die een minderheid zijn van de grote bomen die ze aanleggen als kinderbossen. Als ze aan het kappen slagen in de winter voor de wilgen, zet u schrap en overtuig hun dat een kaalslag nefast is voor de opstart van een bijenseizoen. Smee dat ze er een reeks laten staan in uw buurt. En vooral plant aan... Niet alleen bij u thuis, maar in de bosjes of vrije plaatsen in een ronde van 3 km rond uw huis. Geef uw buurman, naast een potje honing, ook eens een plantje cadeau. Met onze ruimte alleen redden we het niet meer. We moeten dus ook een beroep doen op onze eigen omgeving (met eventuele steun van de gemeente- en stadsbesturen) om onze bijen het nodige stuifmeel te verschaffen. Geert Smet.

VERSLAG VAN DE HERFSTVERGADERING 11/10/2012

De verkiezing, aangezien Geert deze avond onze spreker van dienst was, heeft hij ook het woord genomen om de verkiezing voor te stellen aan de aanwezige leden. Zoals verwacht, met uitnodiging en vraag aan de aanwezige leden om het bestuur te verjongen en te versterken werd hen gevraagd of er kandidaten zijn die zich geroepen voelen hun steentje bij te dragen bij het vormen van een nieuw bestuur. De kandidaten kunnen zich alsnog aanbieden, ook na de verkiezing. Het uiteindelijke resultaat is dat de te verkiezen bestuursleden, Jos, Christina, Fons en Marc opnieuw door de leden verkozen zijn. Dit deel van de vergadering was dan ook vrij snel afgesloten, om te starten met de voordracht die Geert voor ons heeft voorzien.

Bijen op het internet, Geert focust zich vooral op Nederlandstalige Websites, ook daar een massa van gegevens, en om daarin de juiste informatie te kunnen vinden vraagt toch heel wat uitpluis werk. Geert geeft ons de in korte bewoording de meest eenvoudige en juiste infokanalen aan. Dit zijn onder meer als degelijk site:

*www.bijen-avi.be/

*google.com/site/bijenwarre/

deze blijkt wel gekoppeld te zijn aan vele Duitse links met info over Buckfast en Carnica soorten.

*WWW.konvib.eu/, Hier zijn alle gegevens te vinden wat betreft de imkerij in België.

Verder veel beeldmateriaal te vinden via You-tube, met hun vele filmpjes met goede, maar veelal slechte praktijken wat imkerij betreft, indien men alle regels dient te respecteren die ons door het FAVV worden opgelegd. Ook dit wordt uitvoerig deze avond besproken, wie er aangesproken is geweest door deze dienst. Opnieuw ook een oproep aan de leden om zich te registreren zeker wat betreft de subsidies die ons land dan te beurt valt. Hierop een vraag die steeds terugkomt, wat bij verlies en hoe komt men aan vergoeding, want maar al te vaak blijft de imker in de kou staan. Zij die geregistreerd zijn en verlies hebben dienen zich te richten aan Prof. Van Laere. (enkel bij verplichte vernietiging van volkeren door ziekten die meldingsplicht hebben of die mee in een zone zitten die dan afgebakend zal worden.) Voor zij die graag meer informatie over bijen op internet wensen, kunnen zich richten aan de spreker van de avond.

BERGAMOTPLANT

Monarda didyma

Dit is een winterharde sierplant met een aparte rode bloeiwijze. Ze is van Noord-Amerikaanse oorsprong en groeit er van nature in bosrijke gebieden. De blaadjes hebben een overheerlijke citrusgeur. In onze streken wordt de plant geteeld zowel om haar decoratieve bloem als om het aromatische blad. Bergamotbloem trekt enorm de bijen aan die zich te goed kunnen doen aan de vele nectar.

De rode bloemblaadjes kunnen in kleine beetjes als een fleurig accent over een salademengeling gestrooid worden. Het verse blad wordt toegevoegd aan vruchtenmix en fruitdrankjes. Tevens kan het fijngehakte blad verwerkt worden in gelei en siroop. Reeds lang worden de bergamotblaadjes ook gebruikt om er een frisse, ontspannende avondthee van te zetten.

De bergamotplant *Monarda didyma* met haar originele rode bloemen mag niet verward worden met de bergamotboom *Citrus aurantium ssp. Bergamia*. Deze boom draagt vruchten gelijkend op sinaasappels, maar die worden niet ter consumptie aangewend. Men teelt de bergamotvruchten om de geurige inhoudsstof uit de schillen te extraheren en zodoende de verfijnde bergamotolie te winnen. Die essence wordt gebruikt in de aromatherapie, in parfumbereidingen en in de cosmetica. De *Monarda didyma* kreeg de naam "bergamotplant" vanwege de geur die de gekneusde blaadjes afgeven, het aroma dat overeenkomt met die van de essence uit de bergamotschillen van de *Citrus bergamia*.

Aroma van Bergamot: "DE OPPEPPER BIJ EEN DIPJE"!

Ingrid Schevernels, Herboriste-Aromaconsulente,
Voorzitter Volkstuinen Belsele

Schrijberg 153 Belsele 03 772 29 12 0474 24 66 12

IN MEMORIAM

KAREL VERVLIET,

geboren te Bazel op 23 januari 1935 en overleden in het AZ Nikolaas op 01 november 2012.

Opnieuw ontviel ons een trouw en jarenlang lid. Alhoewel ik hem slechts enkele keren mocht ontmoeten had ik toch de indruk dat hij een stil en rustig imker was. Zeer begaan met de natuur en zijn bijen. Nog maar zeven en zeventig jaar jong overleed op 01 november te Sint-Niklaas. Imker Karel was in zijn jongere jaren bij de CHIRO te Bazel. Hij was er zelf jarenlang leider En van bezig zijn met de jeugd is het geen grote stap om Gods weidse natuur en Zijn zoemende insecten te ontdekken.

Ons blijft alleen de herinnering aan Karel.

Aan zijn echtgenote, mevrouw Denise Maebe, en de familie kunnen wij alleen nog onze troostende blijken van deelneming zenden.

QUOTE

Iedere derde hap van het voedsel die je tot u neemt , is dankzij de bij of een andere bestuiver

(E.O Wilson, "Forgotten Pollinators", 1996)

DAGBOEK CLIV

Ik voel me soms een Don Quichote. Jullie kennen die ridder in zijn ijzeren harnas met lang speer en zijn schildknaap Pancho. Maar ook is jullie bekend het verhaal achter het verhaal. Dat van die windmolens. Maar wat zit het vergelijk ? Als ik bij gelegenheid op vergaderingen of andere interessante bijeenkomsten een ernstig gesprek aanga, en meestal ben ik daarop gevraagd, over de teloorgang van bijen en andere vliegende nuttige insecten het standpunt van de imker verdedig zijn er mensen die hun schouders ophalen en meewarig naar kijken. De honing van de imker lusten ze wel. Maar over de zorgen die de bijenhouder van vandaag heeft met het instandhouding van zijn en van alle bijen in het bijzonder, daar ... dat is iets anders. Zoiets van de « ver van mijn bed »-show. Zijn zij dan niet geïnteresseerd in een gezonde(re) wereld ? Geven zij niet om die gifmengers die onze wereld stilaan om zeep aan het helpen zijn ? De wereld waar hun kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen in moeten verder leven ? Klimaatverandering, fijn stof, emissiehandel, ozonlaag, smog en verzuring zegt hun niets. Zolang hun kassa-kassa maar blijven rinkelen. En wij brave burgers moeten dat maar slikken. Ik heb al zo dikwijls met Don Quichote 's lans naar die heren alchemisten en hun dik betaalde lobby's gewezen. Maar wat helpt het ? Ik stel zelfs herhaaldelijk vast dat diegenen die de bijen en de imker zouden moeten verdedigen omgekocht zijn door die hiervoor vernoemde maffiosi. Zelfs de laatste en juist beëindigde Klimaatconferentie in Durban heeft niet veel goeds opgeleverd. Leest hier meer over in kranten en tijdschriften Maar de deelnemers zijn wel ondergebracht in super-de-luxe 5*hôtels, verplaatsingen gebeurden in super-de-luxe zwaar vervuilde auto's. Ze zijn allen, zonder merkbaar resultaat, teruggekeerd in vliegtuigen met zware eco voetafdruk. Ik val nog maar eens in herhaling en wens erbij dat die grote mijnheren het zouden kunnen lezen :
ZONDER BIJEN GAAT HET NIET.
DOMUS APIS

OPROEP

Stedelijke Adviesraad voor Milieu en Natuur te Sint-Niklaas- afgekort Stramin.

Voor deze raad zoeken wij een persoon, man of vrouw, en liefst een vrouw om in overeenstemming te zijn met de wetgeving, die de Wase Imkersbond op de vergaderingen van deze adviesraad zal vertegenwoordigen.

Kandidaten gelieve hun naam door te geven aan Jos S. Beyers, voorzitter van de Wase Imkersbond

Het Korfje 154

BESTUUR WIB

<p>Beyers Jos S., Rubenslei 1 bus 15 2018 Antwerpen Voorzitter en vu HWB. Medewerker maandblad WIB.</p>	<p>mail: domus.apis@skynet.be ☎ 03/ 775 57 34</p>
<p>Wuytack Alfons, Puchelstraat 24, B-9120Vrasene Vice-Voorzitter</p>	<p>mail: fons.wuytack@telenet.be ☎ 03.775 01 29</p>
<p>Coolen Gilles, Lindenstraat 30, B-2070Zwijndrecht Secretaris WIB</p>	<p>mail: secretariaat.wib@hotmail.com ☎ 03 252 58 54</p>
<p>Devriese Willy, Drie Lindekens 48 B-9120Beveren Verantw. Bijenstand Hof ter Saksen. Afgevaardigde WIB Milieuraad Beveren. Bestuurslid KOIV</p>	<p>mail: willy.devriese1@telenet.be ☎ 03 755 15 65</p>
<p>De Jongh Chris, Transvaalstraat 56, B-2600Berchem Bestuurslid. Verslaggeving activiteiten</p>	<p>mail: christina.dejongh@lid.kviv.be ☎ 03 230 26 38</p>
<p>Nicque Marc, Iepenstraat 92 B-9100 Sint-Niklaas Bestuurslid. Verantw. 2de verslaggever bestuursvergaderingen, koninginnenteelt. Voordrachten en cursussen</p>	<p>mail: marc.nicque@telenet.be ☎ 03 771 58 96</p>
<p>Van De Putte Guido, Sint Jansdam 18, B-9160 Eksaarde. Bestuurslid. Verantw.bijenflora. Microscopisch Onderzoek bijen</p>	<p>mail:Guido.vandeputte@telenet.be ☎ 09 346 75 95</p>
<p>Van Steirteghem Paul, Bookmolenstraat 19, B-9111Belsele Afgev. Stramin.Webmaster WIB. Hoofd-redacteur HWB. Penningmeester WIB</p>	<p>mail: admin@waseimkersbond.be ☎ 03.772 37 16</p>
<p>Smet Geert, Droogveldstraat 201 B-2880 Mariekerke (Bornem)</p>	<p>mail: smetgeert@gmail.com ☎ 0496.591438</p>

Medewerker

Pilaet Leon, Eeckbergstraat 45 B-9170 Sint-Gilles
Bijenziektedienst, Microscopisch onderzoek bijen. Assistent Bijenteelt
☎GSM 477 76 87 58

AGENDA WIB 2013 januari-februari-maart

Huize Steenstraete om 20u.stipt.

Jan. Geen ledenvergaderingen.

**14 febr. Do. Lentevergadering, zie kalender 2013 in dit Bie-
ke**

10 maart :Plantenruildag in Kasteel te Poeke

**24 maart 14 tot 18 uur 2de handsmarkt, inhuldiging van de
permanente tentoonstelling in Hof ter Saksen te Beveren**

Vergaderzaal: Gebroeders Van Raemdonckkring

Huize Steenstraete, Nieuwstraat 86

te 9100 Sint-Niklaas

Geleide wandelingen e.d.

HOF ter SAKSEN

Raadpleeg www.hortus-ter-saksen.be

Meer dan een bezoek waard. 's Zondags cafetaria!

Het Waasse Bieke (HWB), infoblad van de Wase Imkersbond (WIB)verschijnt
rond: de 15de van januari, april,juli en oktober.

Artikels en mededelingen moeten **30 dagen voor de verschijningsdatum**

Op het redactieadres toekomen.

HET WAASSE BIEKE SINDS 1981.